

Dosarul nr.2r-67/2020

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud.P. Harmaniuc)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, I. Țurcanu, V. Cotorobai)

DECIZIE

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Vasile Melnic, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ruzanna Iovu și Ghenadie Iovu împotriva Întreprinderii Individuale „Trans-Melnic”, Vasile Melnic și Maxim Melnic cu privire la încasarea în mod solidar a sumei și a cheltuielilor de judecată, împotriva încheierilor din 19 decembrie 2019 și din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 16 mai 2016 reclamanții Ruzanna Iovu și Ghenadie Iovu, reprezentați de avocatul Gheorghe Crețu, împuternicit prin mandatul nr. 0556594 din 04 mai 2016 și a procurii nr. 813 din 28 aprilie 2016, s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Î.I. „Trans-Melnic” și Vasile Melnic, prin care au solicitat încasarea în mod solidar a sumei de 7000 de euro și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat și cheltuielile de asistență juridică.

Prin hotărârea din 15 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea a fost admisă, a fost încasată în mod solidar de la Î.I. „Trans-Melnic” și Vasile Melnic în beneficiul lui Ghenadie Iovu și Ruzanna Iovu datorită în sumă de 7000 de euro, în valută națională la cursul oficial al BNM din ziua executării hotărârii, cheltuielile de judecată formate din taxa de stat în sumă de 3200 de lei și asistența juridică în sumă de 3000 de lei, a fost încasat în mod solidar de la Î.I. „Trans-Melnic” și Vasile Melnic în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1506,01 lei, de care au fost scutiți reclamanții Ruzanna Iovu și Ghenadie Iovu la depunerea acțiunii.

Prin decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Vasile Melnic, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin, a fost casată hotărârea din 15 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță.

La rejudecare, în ședința de judecată din 24 octombrie 2018, a fost atras în proces în calitate de copârât Maxim Melnic, administratorul Î.I. „Trans-Melnic”.

Prin hotărârea din 02 august 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, a fost admisă acțiunea depusă de Ruzanna Iovu și Ghenadie Iovu, a fost încasată, în mod solidar, de la Î.I. „Trans-Melnic”, Vasile Melnic și Maxim Melnic în beneficiul lui Ghenadie Iovu și Ruzanna Iovu suma de 7000 de euro cu titlu de datorie, convertiți în valută națională conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii, suma de 3200 de lei cu titlu de taxă de stat, suma de 3000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, precum și suma de 100 de lei cu titlu de cheltuieli pentru citare publică a pârâtului Melnic Maxim, iar în total suma de 7000 de euro, convertiți în valută națională conform cursului BNM la data executării hotărârii și 6300 de lei. A fost încasată în mod solidar de la Î.I. „Trans-Melnic”, Vasile Melnic și Maxim Melnic în beneficiul statului suma de 1506,01 lei cu titlu de taxă de stat de plata căreia reclamantii au fost scutiți la depunerea acțiunii.

La 20 august 2019, Vasile Melnic, reprezentat de avocatul Pelin Valeriu, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia, emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii sau remiterea cauzei la rejudecare.

Totodată, apelantul a solicitat scutirea de la plata taxei de stat pentru cererea de apel depusă.

Prin încheierea din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea privind scutirea de la plata taxei de stat, nu a fost dat curs cererii de apel declarate de Melnic Vasile, reprezentat de avocatul Pelin Valeriu, fiindu-i acordat un termen de 20 de zile din momentul comunicării încheierii pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 3539,02 lei și i-a fost explicat că în caz dacă nu va lichida neajunsurile indicate în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

La 20 noiembrie 2019, prin intermediul poștei electronice a avocatului Valeriu Pelin, a fost comunicată ultimului încheierea din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d.51, vol. II).

Prin încheierea din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelul declarat de Vasile Melnic, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin din motivul că apelantul nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat în termenul indicat de instanță.

Invocând ilegalitatea acestor încheieri, la data de 09 ianuarie 2020, Vasile Melnic, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin, a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, admiterea cererii privind scutirea de la plata taxei de stat, casarea încheierii din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei instanței de apel pentru judecarea apelului în fond.

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu încheierile instanței de apel, deoarece prin încheierile date i se îngrădește dreptul lui Vasile Melnic de acces liber la justiție.

A susținut că instanța de apel la examinarea cererii privind scutirea de la plata taxei de stat și respingerea acesteia nu a ținut cont de faptul că Vasile Melnic este pensionar, este bolnav, are o pensie mică și la întreținerea acestuia se află soția, iar cheltuielile pentru medicamente, hrană și servicii comunale sunt foarte mari. Astfel, instanța de apel nu a efectuat o examinare multiaspectuală a capacității apelantului Vasile Melnic de a plăti taxa de stat.

A invocat că încheierea din 19 decembrie 2019 a instanței de apel prin care a fost restituită cererea de apel, este indisolubil legată de încheierea din 24 octombrie 2019 prin

care nu a fost dat curs cererii de apel. Respectiv, restituirea cererii de apel este o sancțiune aplicată apelantului în cazul neîndeplinirii, în interiorul termenului acordat, a cerințelor indicate în încheierea prin care nu a fost dat curs cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată avocatului Valeriu Pelin prin adresa de email la 20 decembrie 2019 (f.d. 57, vol. II). Astfel, instanța de recurs consideră recursul depus în termenul prevăzut de lege, deoarece ultima zi de depunere a cererii de recurs urma a fi data de 04 ianuarie 2020, zi de sâmbătă, iar data de 05 ianuarie 2020-08 ianuarie 2020 au fost zile de sărbătoare, Crăciunul. Prin urmare, recursul declarat la 09 ianuarie 2020, se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Instanța de recurs a constatat că la 20 august 2019 Vasile Melnic, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin, a depus apel împotriva hotărârii din 02 august 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii.

Conform art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea lui Vasile Melnic privind scutirea de la plata taxei de stat, nu a fost dat curs cererii de apel depuse de către avocatul Valeriu Pelin în interesele lui Vasile Melnic, a acordat apelantului termen de 20 de zile din momentul comunicării încheierii pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat de către Vasile Melnic în mărime de 3539,02 lei (f.d. 50 verso, vol. II).

Recurentul a criticat încheierea instanței de apel prin care s-a respins cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel, indicând că aceasta a fost emisă pripit, ori în speță sunt temeiuri de a scuti apelantul de la plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Prin prisma normei de drept sus- citate rezultă că persoana fizică are obligația de a expune în cererea de scutire de la plata taxei de stat circumstanțele actuale, care justifică solicitarea și să anexeze actele confirmative ale acestor circumstanțe.

La caz, apelantul Vasile Melnic a motivat cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat prin faptul că este pensionar și are un venit mic.

Colegiul menționează că apelantul Vasile Melnic, deși a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, nu a probat circumstanțele respective în confirmarea stării materiale precare, ori simpla declarare că este pensionar la limita de vârstă nu demonstrează clar și cert imposibilitatea achitării taxei de stat, care nu este în mărime exagerat de mare, or, ultimul conform probelor prezentate beneficiază de o pensie lunară în mărime de 1916 lei.

Instanța de recurs reține ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind faptul că apelantul Vasile Melnic nu a demonstrat starea materială precară, ori simplul motiv că este pensionar cu o pensie mică, nu demonstrează că este în imposibilitatea de a achita taxa de stat la depunerea apelului.

În urma celor relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție opinează că recurentul prin argumentele prezentate nu a confirmat starea financiară precară, care ar servi drept temei pentru scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, iar soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat este corectă și în concordanță cu opinia Curții Europene a Drepturilor Omului, care în practica sa a menționat că la soluționarea acestei chestiuni trebuie să fie elucidate nu doar capacitatea de a achita taxa de stat, dar și esența litigiului și circumstanțele specifice ale cauzei.

Instanța de apel reținând că în speță nu sunt temeiuri de scutire a apelantului de la plata taxei de stat, prin prisma art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă nu a dat curs cererii de apel, acordând apelantului termen de 20 de zile din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor prin depunerea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 3539,02 lei. Încheierea nominalizată a fost recepționată de avocatul Valeriu Pelin la data de 20 noiembrie 2019, pe poșta electronica a ultimului (f.d.51, vol. II).

Din materialele dosarului rezultă că în termenul acordat de instanța de apel Vasile Melnic și nici avocatul său Valeriu Pelin nu au prezentat dovada achitării taxei de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează faptul că importanța termenelor procedurali este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea- credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor judecătorești determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău la 19 decembrie 2019 în temeiul art.369, alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă a restituit cererea de apel depusă de către Vasile Melnic, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin, din motivul neexecutării indicațiilor instanței de apel și anume nu au prezentat în termenul stabilit prin încheierea din 24 octombrie 2019 a dovezii de plată a taxei de stat (f.d.52-54, vol. II).

Instanța de recurs atenționează că nedeținerea de către părțile în proces a diligențelor necesare pentru înlăturarea în termen a neajunsurilor nu poate constitui o

circumstanță favorabilă recurentului în anularea încheierii contestate, cât timp nu au indicat ce i-a împiedicat în termenul acordat să înlăture neajunsurile cererii de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a menționa faptul că recurentul, cunoscând despre încheierea instanței de apel din 24 octombrie 2019, prin care nu s-a dat curs apelului și i s-a acordat termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, în speță îndeplinirea la timp a actului de dispoziție al instanței de apel, care le-a acordat termen rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor apelului.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Dispoziții similare sunt prevăzute și în art. 56, alin. (3) din Codul de procedură civilă potrivit cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă. Buna-credință prezumă că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor, despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că neprezentând dovada de plată a taxei de stat în termenul acordat de instanța de apel, Vasile Melnic, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională.

Ținând cont de cele relatate și având în vedere faptul că încheierile din 24 octombrie 2019 și din 19 decembrie 2019 ale Curții de Apel Chișinău sunt legale și întemeiate, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierile instanței de apel.

În conformitate cu art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Vasile Melnic, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin.

Se mențin încheierile din 19 decembrie 2019 și din 24 octombrie 2019 ale Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ruzanna Iovu și Ghenadie Iovu împotriva Întreprinderii Individuale „Trans-Melnic”, Vasile Melnic și Maxim Melnic cu privire la încasarea în mod solidar a sumei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru